

Inleiding

In de periode van 20 april tot en met 29 april 2020 hebben ouders van de Samenwerkingsschool De Wâldiik deel kunnen nemen aan het onderzoek naar hun ervaring met thuisonderwijs, het gevolg van de verplichte sluiting van de scholen vanwege de Coronacrisis. Hierdoor moesten zowel scholen als ouders halsoverkop een nieuwe manier van lesgeven uitvinden: thuisonderwijs. In dit onderzoek konden ouders hun ervaring weergeven over onder meer de studiebelasting, de lesstof, communicatie en het gebruik van digitale leermiddelen.

De Swart Onderzoek en Advies heeft de resultaten samengevat en geanalyseerd (middels SPSS). Alle uitkomsten van de vragen zijn geanalyseerd op verbanden met opleidingsniveau, geslacht, thuissituatie, werksituatie en het aantal kinderen waaraan thuisonderwijs wordt gegeven. Daarnaast zijn specifiek relaties bekeken, bijvoorbeeld tussen bezorgdheid over het niveau van de kinderen en het beheersen van de lesstof door de ouders. Daar waar statistische correlaties waren, zijn deze aangegeven in de resultaten. Soms was er wel sprake van een verband maar kon er geen statistisch verband worden aangetoond vanwege de geringe aantallen (hoewel het responsepercentage uitzonderlijk hoog was (78%), is de Wâldiik een kleine school zodat de absolute aantallen klein zijn). Deze worden geduid in termen als 'er lijkt een verband'. Ook zijn diverse grafieken opgenomen waarin de percentages overzichtelijk zijn weergegeven. Tenslotte zijn verschillende vrije toelichtingen van de ouders opgenomen, daar waar mogelijk samengevat, en in andere gevallen letterlijk. Het geheel geeft goed weer hoe de ouders de afgelopen periode hebben ervaren.

Zeker nu duidelijk is dat er tenminste tot de zomervakantie thuisonderwijs gegeven zal gaan worden, weliswaar in combinatie met schooldagen, kan onderstaand rapport De Wâldiik inzicht geven hoe ze de aankomende periode de kinderen het beste onderwijs kunnen geven.

Resultaten

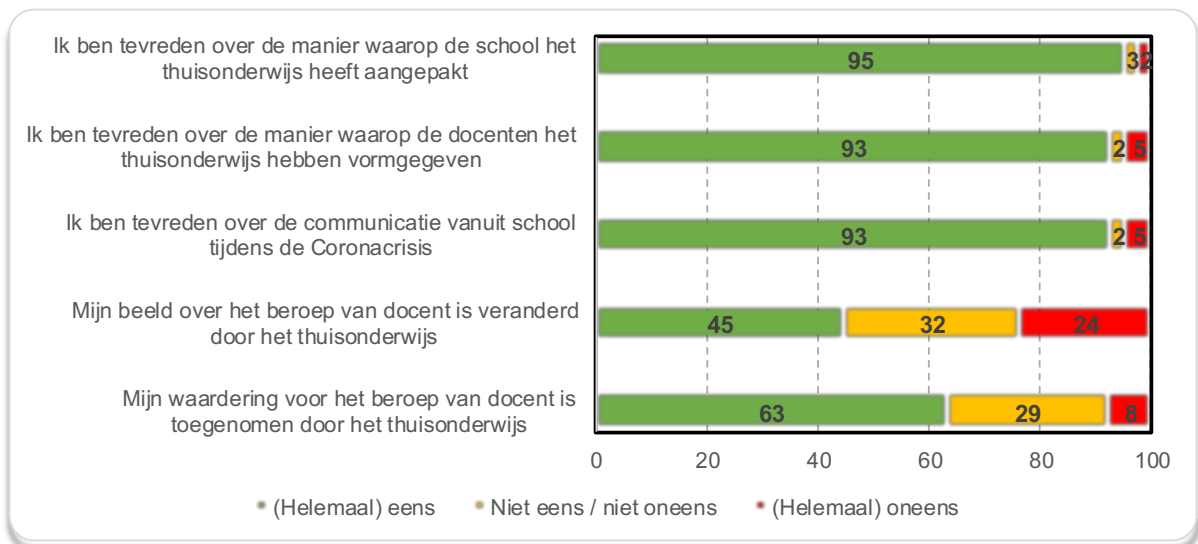
Zo'n 41 ouders hebben deelgenomen aan het onderzoek. Het aantal leerlingen op De Wâldiik is 84¹. Op basis van het gemiddeld aantal kinderen waar thuisonderwijs aan wordt gegeven (1,6), komt dit neer op een response van 78%, wat een zeer hoog percentage is voor dit soort onderzoeken. Desondanks zal het, gezien het lage aantal reacties (41) in veel gevallen moeilijk zijn om statistisch significante verbanden aan te tonen.

Algemeen beeld

Ouders geven de Samenwerkingsschool De Wâldiik een 8,5 voor de manier waarop school de het thuisonderwijs heeft aangepakt. De docenten krijgen een 8,4 op de schaal van 1 t/m 10. De mediaan, het rapportcijfer dat het meest wordt gegeven, is een 9 voor de manier waarop de school het thuisonderwijs aanpakt en een 8 voor de docenten.

Dit beeld wordt ook weerspiegeld in de stellingen over de tevredenheid van de aanpak van het thuisonderwijs (figuur 1). Zo'n 95% is tevreden over de manier waarop school het thuisonderwijs heeft aangepakt. En 93% vindt hetzelfde over de rol van de docenten. Ook is het een grote mate van tevredenheid (93%) over de communicatie vanuit school tijdens de Coronacrisis.

Het thuisonderwijs heeft voor 45% van de ouders verandering gebracht in het beeld van het beroep van docenten. Ongeveer een kwart van de ouders (24%) geeft aan dat dit niet het geval is. Daarnaast geeft 63% van de ouders aan dat de waardering voor het beroep van docent is toegenomen door het thuisonderwijs. De waardering voor het beroep van docent is het meest toegenomen bij ouders waarbij het beeld van het beroep van docent is veranderd.

Figuur 1 Stellingen over de aanpak van het thuisonderwijs

¹ <https://allecijfers.nl/basisschool/gearwurkingsskoalle-de-waldiik-boelenslaan/>

Wie geeft er les?

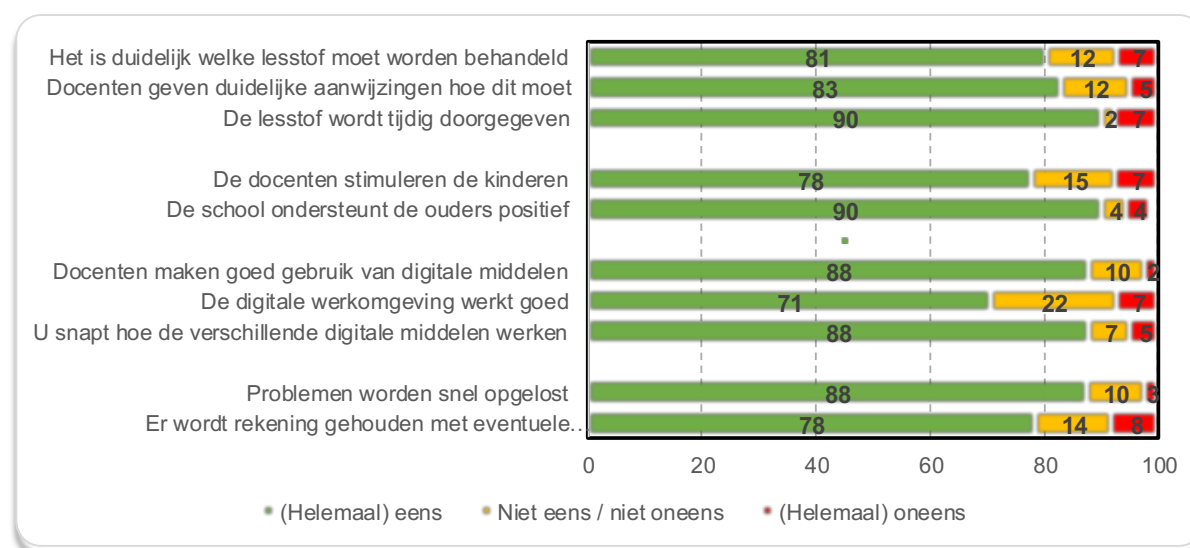
In de meeste gezinnen wordt aan 1 (44%) of 2 (54%) kinderen thuisonderwijs gegeven. Het onderwijs wordt in de meeste gevallen verzorgd door de ouder die de vragenlijst invult (54%) of haar/zijn partner (34%). In de andere gevallen (12%) worden ook anderen bij het onderwijs betrokken. Het onderwijs wordt vrijwel geheel door de moeders verzorgd.

Tijdsinvestering

De meeste gezinnen (42%) zijn drie tot vier uur per dag bezig met het voorbereiden en geven van thuisonderwijs. Zo'n 17% geeft aan meer tijd kwijt te zijn, 24% is 2 tot 3 uur bezig en 17% geeft aan minder dan twee uur te besteden aan thuisonderwijs.

Begeleiding vanuit school

Ouders zijn over het algemeen (zeer) positief over de manier waarop de begeleiding van het thuisonderwijs vanuit school plaatsvindt (figuur 2). Ouders vinden dat het duidelijk is welke lesstof moet worden behandeld (81%) en dat deze tijdig wordt doorgegeven (90%). Ouders zijn het er over het algemeen (helemaal) mee eens dat docenten duidelijk aangeven hoe dit moet (83%). Eén van de ouders licht hierbij toe: *'De opdrachten waarvan de leerkrachten een filmpje hebben gemaakt zijn duidelijk, opdrachten waar geen uitleg bij is bv bij rekenen is soms onduidelijk wat de bedoeling is, omdat de uitleg in een werkboek summier is'*.

Figuur 2 Stellingen over de begeleiding van het thuisonderwijs vanuit school

Ouders geven aan dat docenten de ouders positief ondersteunen (90%) maar in iets mindere mate de kinderen stimuleren (78%) en Wel wordt direct contact gemist. Zoals een ouder aangeeft: *'Het gemis van een docent is toch ook het gemis van het stimuleren van de kinderen. Een blik kan soms meer zeggen. Dit geldt ook voor het positief ondersteunen van de ouders.'*

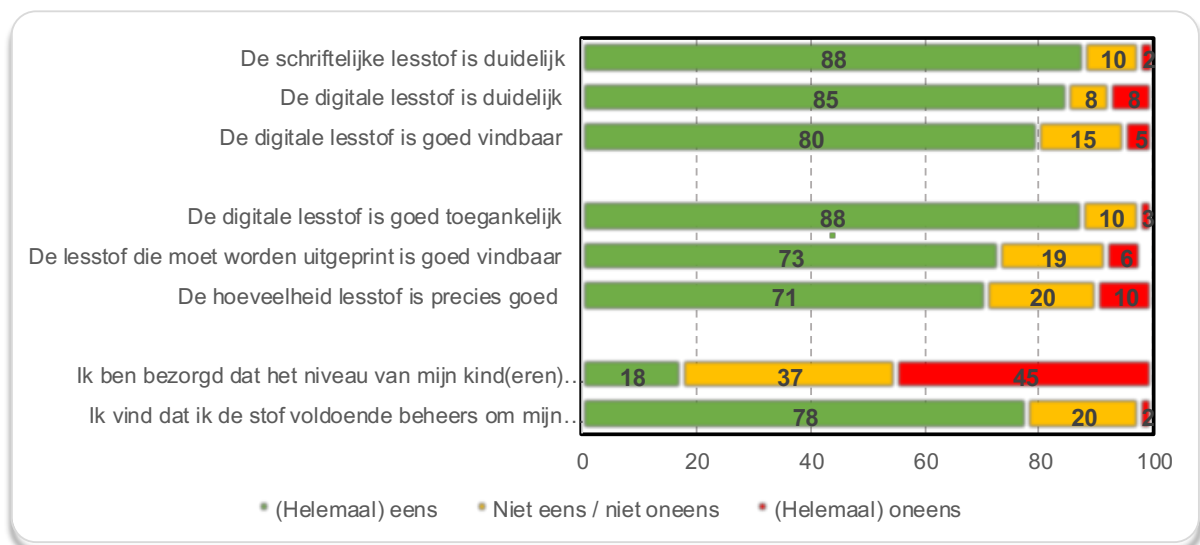
*Echter als er iets is kunnen we prima terecht bij de docenten.*⁴ De digitale communicatie met de leerkrachten wordt als positief ervaren.

Ouders zijn over het algemeen tevreden over de digitale werkomgeving (71%) en de manier waarop docenten hier gebruik van maken (88%). En ouders geven aan zelf snel te begrijpen hoe de digitale middelen werken (88%). Ook is 88% van de ouders het (helemaal) ermee eens dat problemen snel worden opgelost. Ouders geven in de toelichting wel aan dat sommige apps als 'Basispoort' niet gebruiksvriendelijk zijn. Maar over het algemeen is het beeld positief.

Tenslotte geeft ruim driekwart (78%) van de ouders aan het (helemaal) eens te zijn dat er rekening wordt gehouden met persoonlijke omstandigheden. Zo'n 14% is neutraal en 8% is het hier (helemaal) niet mee eens.

Het niveau van de kinderen en de lesstof

Slechts 18% van de ouders is bezorgd dat het niveau van hun kinderen lager wordt door het thuisonderwijs, blijkt uit figuur 3. Ruim drie kwart van de ouders (78%) geeft aan de stof voldoende te beheersten om hun kinderen te begeleiden. Het wel of niet het gevoel hebben de stof voldoende te beheersen heeft overigens geen effect op de bezorgdheid over een eventuele niveaudaling bij de kinderen.

Figuur 3 Stellingen met betrekking tot de lesstof

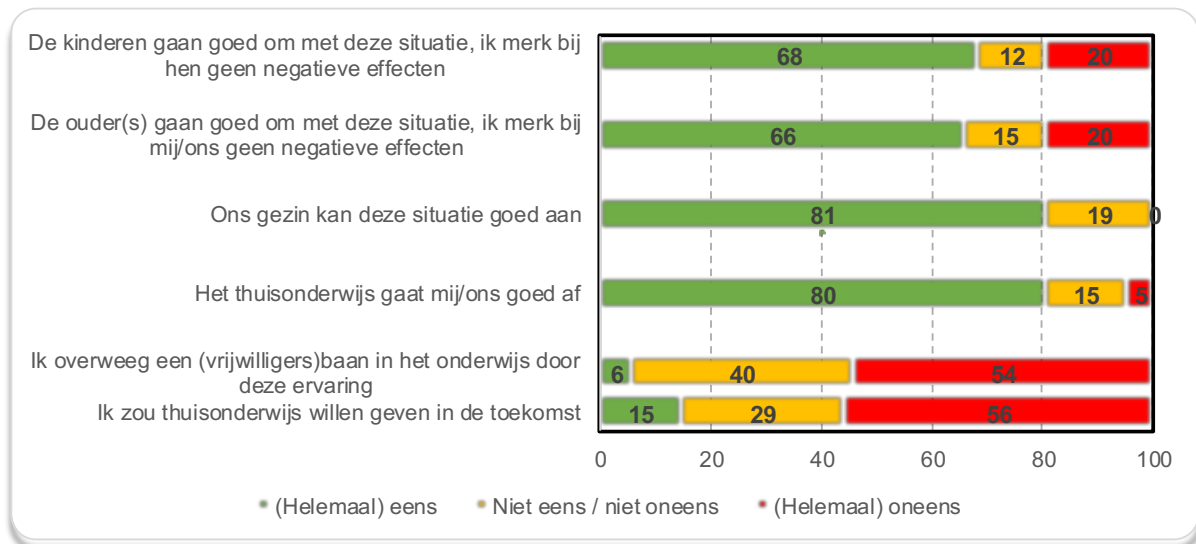
Zowel de schriftelijke als de digitale lesstof wordt over het algemeen als duidelijk en goed vindbaar ervaren. Stellingen hierover worden door de meeste ouders (85% of meer) met (helemaal) eens beantwoord. Hoewel wordt opgemerkt dat er veel verschillende digitale bronnen zijn waar gebruik van wordt gemaakt, wordt de vindbaarheid niet als probleem gezien.

Waar het gaat om de hoeveelheid lesstof, bestaan er verschillen in de ervaringen van ouders. Zo'n 71% van de ouders vindt de lesstof 'precies goed'. Zo'n 10% is het hier (helemaal) niet mee eens. Uit de toelichting komt naar voren dat het niveau van de lesstof en de hoeveelheid

lesstof verschilt per basisschoolgroep. Het aantal kinderen waaraan thuisonderwijs wordt gegeven is niet van invloed op de beoordeling van de hoeveelheid lesstof. Sommige ouders, zo blijkt uit de toelichtingen, vinden het lastig de stof goed uit te leggen, aangezien ze niet weten hoe de leerkrachten dit normaal doen.

Invloed thuisonderwijs op thuissituatie

Tenslotte is ouders nog gevraagd naar de invloed van het thuisonderwijs op de thuissituatie. De meeste ouders (81 %) geeft aan dat het gezin de huidige situatie met thuisonderwijs goed aankan. Tweederde van de ouders geeft aan dat zichzelf (66%) en de kinderen (68%) goed omgaan met deze situatie. Zo'n 20% van de ouders bespeurt negatieve effecten bij de kinderen of zichzelf. Met name ouders die het (helemaal) niet eens zijn met de stellingen dat zij of de kinderen goed omgaan met de situatie, lijken het 'niet eens/ niet oneens' te zijn met de stelling dat het gezin de situatie goed aankan.

Figuur 4 Stellingen over de invloed van thuisonderwijs op de thuissituatie

Hoewel de meeste ouders (80%) aangeeft dat het thuisonderwijs geven hen goed aangaat, overweegt slechts 6% een (vrijwilligers)baan in het onderwijs door deze ervaring. Opvallend is dat 15% aangeeft in de toekomst thuisonderwijs te willen geven.